

***MUZIKANTŮV
PRŮVODCE
PRAXÍ***

***MUZIKANTŮV
PRŮVODCE
PRAXÍ***

MUZIKANTŮV PRŮVODCE PRAXÍ

Vydal SAI – Svaz autorů a interpretů v roce 2022 jako účelovou publikaci pro své členy a sympatizanty. Neprodejně.

© SAI 2022

© Rada SAI 2022

Odpovědný redaktor: Jakub Nový

Grafická úprava a zlom: Tereza Pohlreichová

Tisk: Reklamy Richter

Kniha byla vydána v rámci projektu „Mapování potřeb a posílení profesních dovedností dýdžeů a hudebních tvůrců v oblasti remixu“ (č. KU-CB1-014) s finanční podporou Fondů EHP a Norska 2014-2021.

Žádná část knihy nesmí být reprodukována nebo dále šířena v žádné formě, žádnými prostředky, elektronickými nebo mechanickými, bez písemného souhlasu vydavatele.

Podněty, návrhy a doporučení uvítáme na sai@sai.cz.

SAI.CZ

HRAJU ČESKY

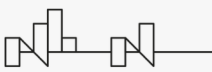

OBSAH

ÚVOD	5
SVAZ AUTORŮ A INTERPRETŮ	6
STRUKTURA HUDEBNÍHO SEKTORU	7
UŽIVATELÉ HUDEBNÍCH DĚL A JEJICH VZTAH K MAJITELŮM PRÁV	8
INTERGRAM - KOLEKTIVNÍ SPRÁVA PRO VÝKONNÉ UMĚLCE	10
OSA - KOLEKTIVNÍ SPRÁVCE PRO AUTORY	16
AUTORSKÉ PRÁVO V PRAXI	18
DIGITÁLNÍ DISTRIBUCE HUDBY	19
COVERY, REMIXY, UŽITÍ CIZÍHO DÍLA	22
MUZIKANT - PODNIKATEL (PROBLEMATIKA OSVČ)	23
ADRESÁŘ	32

Iceland
Liechtenstein Norway
Norway grants grants

Sai
Svaz autorů
a interpretů

Univerzita Palackého
v Olomouci

 VYSOKÁ ŠKOLA
FINANČNÍ A SPRÁVNÍ

ÚVOD

Hudební sektor zažil v posledních letech několik proměn, ať už šlo o přirozený vývoj například v rozvoji digitální distribuce hudby nebo nástrahy covidové pandemie, která zasáhla celou společnost. Právě pandemie nemoci Covid-19 zapříčinila, že muzikanti obrátili svou pozornost k domácí tvorbě – ať už v podobě cvičení na nástroje nebo třeba ke skládání elektronické hudby v digitální podobě. Nástroje digitálních programů inspiroují některé tvůrce k vytváření nových podob remixů a tím naráží na některé otázky spojené s autorským právem.

Projekt, za kterým stojí Svaz autorů a interpretů – „*Mapování potřeb a posílení profesních dovedností dýdžejů a hudebních tvůrců v oblasti remixu*“ (č. KU-CB1-014) s finanční podporou Fondů EHP a Norska 2014-2021 – si vytyčil za cíl **zmapovat potřeby** těchto tvůrců a vztáhnout elektronickou hudbu více k otázkám autorského práva, najít širší dialog mezi umělci, kolektivními správci a zároveň získat data pro další argumentaci vůči státním institucím pro podporu rozvoje a infrastruktury hudebního sektoru. Ta by měla například zahrnovat zřizování zkušeben, podporu menších klubů a kreativních center, v kterých vyrostou nové generace producentů, autorů, interpretů a dalších tvůrců. Hudební sektor je ekosystém zahrnující několik segmentů profesí – tvůrce, manažery, promotéry, technické profese, vydavatele, kolektivní správce a další. Jeden bez druhého nemůže fungovat, proto je třeba v tomto sektoru rozvíjet vzájemný respekt napříč žánry a výše zmíněnými profesemi.

Tato příručka **Muzikantův průvodce praxí** navazuje na předchozí díl **Muzikantův průvodce byrokracií**. Klade si za cíl pomoci nejen muzikantům v základní orientaci autorského práva, ale také v tom, jak současný a zároveň dynamicky se vyvíjející hudební sektor funguje. Věříme, že zde najdete užitečné informace, které vám pomohou v praktických oblastech vašich hudebních aktivit.

SVAZ AUTORŮ A INTERPRETŮ

Ve světě umění a kultury jsou tvůrci, jako autoři a interpreti, nepostradatelnými pilíři. Jejich práce přináší nejen radost a inspiraci milionům lidí, ale také představuje důležitý ekonomický a kulturní přínos. Právě pro umělce v oblasti populární hudby a příbuzných žánrů vznikl před více než třiceti lety **Svaz autorů a interpretů**. Jedná se o neziskovou profesní organizaci, která hájí zájmy umělců. Svaz autorů a interpretů (SAI) komunikuje se státními institucemi, příspěvkovými organizacemi a zejména organizacemi v oblasti hudebního sektoru. V posledních letech jsme se věnovali připomínkování záchranných programů pro oblast kultury nebo novelám autorského zákona.

Devítičlenná rada SAI reflektuje aktuální témata v hudebním sektoru a pořádá aktivity na podporu muzikantů. Ty zahrnují různé programy a projekty, které mají za cíl rozvoj a podporu tvůrčího procesu. SAI organizuje workshopy, školení a semináře zaměřené na autorská práva, management kariéry, marketing a další aspekty, které mohou tvůrcům pomoci v jejich profesionálním růstu. SAI také nabízí poradenství a konzultace pro tvůrce v oblasti práv a manažerských záležitostí. Dalšími důležitými aktivitami SAI jsou soutěže pro mladé tvůrce – *Šance Muzikus* nebo *Kytarová aréna* (elektrická i akustická kytara). Ty dávají příležitost výhercům na pódiích větších festivalů představit svojí tvorbu. Spolupráce s médii zas dává prostor pro představení aktuální tvorby širšímu obecenstvu.

Protože si uvědomujeme, že láska k hudbě začíná již v brzkém věku, jedním ze stěžejních projektů SAI je projekt *Muzikanti do škol*. Muzikanti do škol učí děti, jak složit písničku, napsat text nebo co obnáší aranžování a nahrávání hudby.

Aktivity SAI zahrnují tedy širokou škálu témat, které směřují k podpoře hudebního sektoru.

SAI

- **JE PROFESNÍ ORGANIZACE HUDEBNÍKŮ**
- **ZASTUPUJE ZÁJMY HUDEBNÍHO SEKTORU VŮČI INSTITUCÍM**
- **MÁ ZÁSTUPCE V NADACI ŽIVOT UMĚLCE A INTERGRAM**
- **NOMINUJE UMĚLCE NA CENU MASTER PRIX**
- **POŘÁDÁ AKTIVITY PRO ROZVOJ HUDEBNÍHO SEKTORU**

STAŇTE SE ČLEMEM SAI

STRUKTURA HUDEBNÍHO SEKTORU

V předmluvě je zmíněno, že hudební sektor (někdy označovaný také jako průmysl) je ekosystém, který tvoří několik segmentů profesí. Jedna bez druhé nemůže fungovat. Zároveň je dobré uvědomit si, že hudba prostupuje další kreativní odvětví – film, divadlo, reklamu a doprovází lidský život od narození po závěr života. Aktuální kvalifikované odhady zmiňují, že hudební sektor v České republice zaměstnává přibližně 100 000 lidí v různých profesích, má tedy široký kulturní, sociální i ekonomický přesah.

Jádrem hudebního sektoru je samotná kreativita – autorská tvorba – skládání hudby, psaní textů, na ni se váží další profese. Všechny jsou shrnuté v následujícím boxu:

- 1. VÝROBCI ZVUKOVÝCH A HUDEBNÍCH ZVUKOVĚ OBRAZOVÝCH ZÁZNAMŮ**
- 2. VÝROBCI HUDEBNÍCH NOSIČŮ A NÁSTROJŮ**
- 3. FESTIVALY**
- 4. KLUBY**
- 5. PROMOTÉŘI**
- 6. MANAŽEŘI**
- 7. AUTOŘI A INTERPRETI**
- 8. HUDEBNÍ EDUKACE**
- 9. MÉDIA**
- 10. KOLEKTIVNÍ SPRÁVCI**
- 11. TECHNICKÉ PROFESE**

UŽIVATELÉ HUDEBNÍCH DĚL A JEJICH VZTAH K MAJITELŮM PRÁV

Uživatelé hudebních děl jsou lidé nebo organizace (firmy, spolky, atd.), kteří konzumují hudbu, ať už prostřednictvím poslechu nahrávek, koncertů, streamování nebo jiných forem - například využití nahrávky do filmu nebo reklamy. Jejich vztah k majitelům práv, tj. autorům a interpretům, se řídí právními předpisy a licenčními dohodami.

Pokud uživatelé poslouchají hudbu prostřednictvím veřejného vysílání, rozhlasu nebo televize, tato média obvykle platí autorské odměny organizacím spravujícím autorská práva, jako je například **Ochranný svaz autorský (OSA)** nebo **INTERGRAM**. Tímto způsobem majitelé práv obdrží odměny za použití jejich hudebních děl.

Při digitálním streamování hudby se uživatelé často připojují ke streamovacím platformám, které mají s majiteli práv uzavřené smlouvy o licenci. Tyto platformy, jako například Spotify, Apple Music nebo Deezer, platí poplatky majitelům práv za možnost poskytovat jejich hudbu uživatelům. Odměny jsou poté distribuovány autorským organizacím, které je předávají příslušným autorům, interpretům a výrobcům.

Pokud uživatelé zakoupí hudební nahrávky (například CD nebo digitální album) nebo si je stáhnou legálně z online prodejt, tito majitelé práv obdrží příjmy z prodeje.

Celkově vzato, vztah mezi uživateli a majiteli práv je založen na zákonech a licenčních dohodách, které zajišťují spravedlivé rozdělení odměn za užívání hudebních děl a ochranu práv tvůrců a interpretů.

**ZPROSTŘEDKOVÁNÍ LICENCE MEZI UMĚLCI A UŽIVATELI ZAJIŠTŮJÍ KOLEKTIVNÍ SPRÁVCI
POVĚŘENÍ MINISTERSTVEM KULTURY ČR KE SPRÁVĚ AUTORSKÝCH PRÁV:**

- **OSA – OCHRANNÝ SVAZ AUTORSKÝ PRO PRÁVA K DÍLŮM HUDEBNÍM, Z. S.**
- **INTERGRAM – NEZÁVISLÁ SPOLEČNOST VÝKONNÝCH UMĚLCŮ A VÝROBCŮ ZVUKOVÝCH A ZVUKOVĚ OBRAZOVÝCH ZÁZNAMŮ, Z. S.**
- **DILIA – DIVADELNÍ, LITERÁRNÍ, AUDIOVIZUÁLNÍ AGENTURA, Z. S.**
- **OOA-S – OCHRANNÁ ORGANIZACE AUTORSKÁ – SDRUŽENÍ AUTORŮ DĚL VÝTVARNÉHO UMĚNÍ, ARCHITEKTURY A OBRAZOVÉ SLOŽKY AUDIOVIZUÁLNÍCH DĚL, Z. S.**
- **GESTOR – OCHRANNÝ SVAZ AUTORSKÝ, KOLEKTIVNÍ SPRÁVCE AUTORSKÉHO PRÁVA NA ODMĚNU PŘI OPĚTNÉM PRODEJI ORIGINÁLU VÝTVARNÉHO DÍLA, Z. S.**
- **OAZA – OCHRANNÁ ASOCIACE ZVUKAŘŮ – AUTORŮ, Z. S.**

INTERGRAM

INTERGRAM zastupuje **interprety a nahrávací společnosti** (hudební vydavatele) a vybírá pro ně odměny za to, že se jejich hudba hraje. Tedy zavírá hromadné smlouvy, kterými uděluje oprávnění k užití nahrávek v médiích a ve veřejném prostoru.

Dále spolupracuje s profesními organizacemi v oblasti hudby, s ostatními kolektivními správci z ČR i ze zahraničí a poskytuje kulturní, vzdělávací a sociální služby. Mezi agendu INTERGRAMu spadá také pomoc s řešením problémů souvisejících s aplikací autorského práva či šíření povědomí o duševním vlastnictví.

INTERGRAM je zapsaným spolkem, který založili samotní výkonní umělci a vydavatelé. Je nezávislou a nevýdělečnou společností, tedy není založen za účelem podnikání. Činnost vykonává na základě oprávnění Ministerstva kultury ČR. Jeho členy jsou sami zastupovaní, tedy **umělci a vydavatelé**. Jeho činnost financují nositelé práv režijní srážkou z vybraných odměn. Ta se pohybuje v průměru kolem 13 – 14%.

INTERGRAM vybírá peníze od těch, kteří při své činnosti hrají hudbu pro veřejnost. Jedná se o rádia, televize, obchody, restaurace apod. Vyplacen může být ten, jehož hudba je takto reprodukována. Na základě smluv s partnerskými organizacemi v zahraničí pro Vás dokáže INTERGRAM získat i tyto zahraniční odměny.

PROČ BYCH SE MĚL PŘIHLÁSIT K INTERGRAMU?

Celkový příjem výkonného umělce se skládá z různých položek. Třeba u hudebníka se jedná nejen o **výnosy** z prodeje desek, streamingu či odehraných koncertů, ale také o **odměny za vysílání** jeho nahrávek v rádiu nebo za jejich **veřejné provozování**. Právě v případě dvou posledních zmiňovaných položek hraje nezastupitelnou roli INTERGRAM, jakožto kolektivní správce práv výkonných umělců.

V praxi je nemožné, abyste jako umělci a výrobci hlídali všechna veřejná užití své hudby (rádia, diskotéky, obchody) sami. A to ani v Česku, natož v zahraničí. Pokud byste agendu, kterou za Vás vykonává INTERGRAM, chtěli zvládnout sami, znamenalo by to pro Vás neskutečnou administrativní zátěž.

S každým hospodským a s každým rádiem byste museli mít vlastní individuální smlouvu. Na samotnou tvorbu by Vám pak mnoho času nezbylo. Proto za Vás INTERGRAM uzavírá hromadné licenční smlouvy, vybírá pro Vás odměny a ty Vám rozděljuje dle transparentních a spravedlivých kritérií.

JAK PROBÍHÁ VYÚČTOVÁNÍ ODMĚN?

Vybrané odměny INTERGRAM rozděljuje na základě **Vyúčtovacího řádu**, který si schvalují sami zastupovaní na každoročním Valném shromáždění.

Tam, kde dostává INTERGRAM playlisty, rozděljuje odměny adresně dle hranosti jednotlivých skladeb. Playlisty zasílají povinně rozhlasové a televizní stanice a někteří provozovatelé veřejných produkcí.

Tam, kde playlisty nemá (např. u obchodů či restaurací), odměny rozděljuje přepočtem podle dat z vysílání. Pokud provozovatel pouští ve svém podniku rádio či CD, rozdělí se odměny podle rozhlasových dat. Pokud pouští TV, použijí se data z televizního vysílání. Umělec nebo výrobce může požadovat proplacení užitého výkonu až tři roky nazpět.

JAK SE MOHU PŘIHLÁSIT K INTERGRAM?

Vztah mezi INTERGRAM a výkonným umělcem vzniká **uzavřením smlouvy o správě práv**. Takto získá umělec právo na vyúčtování odměny za užití svých zaznamenaných výkonů.

EXISTUJE NĚJAKÁ ALTERNATIVA KE SMLouvĚ S INTERGRAM?

Ano, tou je tzv. **příhláška k evidenci**. Na základě přihlášky Vám však INTERGRAM vyplatí pouze odměny v úzkém rozsahu (v rámci zákonem stanovené tzv. povinné a rozšířené kolektivní správy práv) a pouze z území České republiky.

Pro výkonné umělce je tak rozhodně výhodnější **smlouva o zastupování**, skrze níž jsou zastupováni pro širší okruh práv a dostávají vyšší odměny, vč. odměn ze zahraničí.

MUSÍM PLATIT ZA TO, ŽE UZAVŘU SMLOUVU O ZASTUPOVÁNÍ S INTERGRAM?

Nikoliv, uzavření smlouvy je **bezplatné**. INTERGRAM si strhává náklady na své služby v podobě tzv. režijní srážky v okamžiku, kdy Vám má nějakou odměnu vyplatit. Pokud na odměnu nedosáhnete, neplatíte nic.

KDYŽ JSEM PODEPSAL SMLOUVU S INTERGRAM, ZNAMENÁ TO, ŽE NEMOHU NEOMEZENĚ ŠÍŘIT VLASTNÍ NAHRÁVKU?

Smlouvou **není dotčena** možnost vlastní hudební nahrávku užít. Můžete ji klidně umístit na internetové stránky, vydat si CD s vlastními nahrávkami a podobně.

Složitější je to ve vztahu k právům, které jste smlouvou INTERGRAMu svěřili. Existuje ale možnost určitá práva (např. licencování nahrávek do reklamy) ve smlouvě nesvěřit. Pokud chcete někomu udělit jednorázovou licenci, bude lepší INTERGRAM předem kontaktovat a zjistit si možnosti.

KDO ROZHODUJE O VÝŠI SAZEB?

Výši odměn určují **sazebníky**, které připravuje INTERGRAM a schvaluje je Ministerstvo kultury ČR. To dohlíží, aby odměny nebyly nepřiměřeně vysoké. Sazebníky jsou veřejné.

PŘIDĚLENÍ ISRC VÝROBCE, NAHRÁVACÍ PROTOKOLY

Po celém světě funguje identifikace nahrávek podle **ISRC** kódu. Stejně jako knihy mají ISBN, nahrávky mají ISRC. ISRC je jedinečný dvanácti místný kód, který identifikuje jednotlivé audio nahrávky a videoklipy. Jeho součástí je:

- **kód státu** = pro všechny nahrávky vyrobené v Česku je to CZ
- **kód výrobce** = přiděluje výrobci INTERGRAM na základě podané žádosti
- **kód roku** = poslední dvojčíslí roku vydání nahrávky
- **kód nahrávky** = pětimístná číselná řada, kterou si generuje sám výrobce

---

JE MOŽNÉ, ABY EXISTOVALY DVA STEJNÉ ISRC KÓDY?

Nikoliv. Výrobce musí zajistit, aby se přidělené ISRC kódy neduplikovaly.

JAKÝ JE ROZDÍL MEZI SKLADBOU A NAHRÁVKOU?

Jedna skladba může mít několik nahrávek. Např. když Beethovenovu Symfonii č. 9 nahrají Česká filharmonie a Londýnská filharmonie, jedná se o tutéž skladbu, ale dvě **různé** nahrávky.

KDY SE ISRC KÓD ZAPISUJE KE SKLADBĚ?

ISRC kód se ke skladbě zapisuje při **masteringu** (programy na úpravu zvuku mají políčka, kam se ISRC kód vypíše) a je za něj zodpovědná nahrávací společnost nebo hudební vydavatel.

NAHRAJU PÍSNÍČKU/NATOČÍM VIDEOKLIP, CO DÁL? JAK MÁM POSTUPOVAT SMĚREM K INTERGRAMU?

Po dokončení a zveřejnění nahrávky vyplňte a doručte do INTERGRAM **nahrávací protokol**. Nahrávací protokol vyplňují výrobci (nahrávací společnosti nebo hudební vydavatelé) ve spolupráci s interprety. Podáním Nahrávacího protokolu zaevidujete své nahrávky u INTERGRAM i v zahraničí a zpřesníte tak rozúčtování podílu jednotlivých umělců na nahrávce, pokud bude užita. Nahrávací protokol a pokyny k vyplnění & doručení protokolu naleznete na **tomto odkazu**.

CO KDYŽ JSEM SI PÍSNÍČKU NAHRÁL/VIDEOKLIP NATOČIL SÁM?

Pokud chcete sami vydat nahrávku/videoklip, můžete se stát sami sobě vydavatelem/výrobcem a přidělovat si ISRC kódy sami. Registrovat se uzavřením smlouvy u INTERGRAMU jako výrobce a podejte žádost o přidělení ISRC.

KDE MŮŽU SLEDOVAT UŽITÍ SVÝCH NAHRÁVEK?

INTERGRAM provozuje **Portál zastupovaných umělců/výrobců**. Zde naleznete celkové výsledky Vašeho vyúčtování, včetně informací o tom kde, kdy a jak často byla Vaše nahrávka vysílána v rádiu či v televizi. Portál zároveň slouží jako centrální místo pro komunikaci s INTERGRAMEM.

The screenshot shows the Intergram artist dashboard. At the top, there are navigation links: 'Nápověda', 'Jméno Přijmení', and 'Odhlásit se'. Below this is a menu with 'NÁSTĚNKA', 'VÝPIS UŽITÍ A ODMĚN', 'MOJE NAHRÁVKY', and 'PODÁNÍ'. A notification bell icon is on the right.

The main section is titled 'Nástěnka' and includes filters for 'Osoba | Skupina' (set to 'Vybraný umělec') and 'Rok vyúčtování' (set to '2021').

Four key statistics are displayed in cards:

- Celková odměna k vyplacení: 219 000,00 Kč
- Nejvyšší odměny z kategorie: Tv Vysílání
- Nejčastěji na stanici: Nova
- Nejvýdělečnější nahrávka: Where Do We Come From Here

Below the cards is a table with filters for 'Kategorie práv', 'Rok užití', 'Typ příjmu', 'Výše odměny', and 'K vyplacení'. The table contains the following data:

Kategorie práv	IT	Rok užití	IT	Typ příjmu	Výše odměny	IT	K vyplacení	IT	Detail
		Vše		Vše		245 000,00 Kč (Brutto)	245 000,00 Kč (Netto)		
Vysílání - TV		2020 2019 2018		IP		12 000,00	12 000,00		>
Vysílatel									
Nova		2020 2019 2018		IP		7 000,00	6 000,00		>
Stanice									
Nova		2020		IP		4 000,00	3 600,00		>
Cinema		2020		IP		1 500,00	1 300,00		>
Cinema		2019		IP		300,00	250,00		>

CO JE SOUBOR?

Soubor vnímá INTERGRAM jako umělecké těleso, ve kterém více výkonných umělců společně provádí totéž dílo. Typicky jde o kapelu (ale i orchestr, sbor atd.), která společně zahrála určitou píseň.

Vysílatelé INTERGRAMu často hlásí u vysílaných nahrávek jako interpreta pouze název tělesa a INTERGRAM musí zajistit, aby se odměny dostaly k členům takové kapely. INTERGRAM obsazení jednotlivých nahrávek buď přesně zná, např. díky nahrávacím protokolům (a odměny může vyplatit individuálně), nebo je potřeba uzavřít smlouvu s tzv. společným zástupcem souboru, který s INTERGRAMem o odměnách komunikuje a pomáhá mu tento úkol splnit.

KDO JE SPOLEČNÝ ZÁSTUPCE SOUBORU?

Společný zástupce (dříve též důvěrník) je osoba, která **zastupuje** členy souboru navenek, tj. podepisuje smlouvy, zajišťuje příjem peněz, vyjednává podmínky atd. Bývá jím převážně umělecký vedoucí tělesa (dirigent, frontman atd.) nebo např. manažer. Umělecký vedoucí má tento post ze zákona, jiné osoby musí předložit plnou moc od nadpoloviční většiny členů.

JAK JSOU VYPLÁCENÍ ČLENOVÉ SOUBORU?

Výplata odměn členům je realizována buď přímo na jejich bankovní účty a adresy (dle pokynu společného zástupce), nebo jsou peníze zasilány hromadně společnému zástupci. V takovém případě pak společný zástupce INTERGRAMu zasílá kopie dokladů o vyplacení odměny každého člena.

DĚDICOVÉ

Majetková k hudbě trvají trvají až 70 let a proto můžou přežít toho, kdo danou písničku vytvořil. Jste dědicem po umělci nebo vydavateli? Obratě se na INTERGRAM, který s Vámi uzavře smlouvu o správě zděděných práv. Pro nárokování práv je zapotřebí, abyste předložili rozhodnutí a vypořádání dědictví, které musí obsahovat specifické informace o těchto právech.

OSA – KOLEKTIVNÍ SPRÁVCE PRO AUTORY

Ochranný svaz autorský (OSA) je organizace, která se zabývá **správou autorských licencí v oblasti hudby**. Je to kolektivní správce práv, který zastupuje a chrání zájmy autorů, skladatelů, textařů a hudebních vydavatelů.

OSA byl založen v roce 1919 v Československu a funguje jako **nezisková organizace**, která si na svou činnost strhává režijní srážku okolo 14%. Jeho hlavním úkolem je **prodávat licence** k hudebním dílům a **vybírat autorské odměny** za veřejné užívání hudebních děl a spravedlivě je rozdělovat mezi oprávněné autory a vydavatele. Tato činnost zahrnuje například vybírání odměn od hudebních vysílatelů, koncertních sálů, provozovatelů veřejných míst, hudebních festivalů a dalších subjektů, kteří používají hudbu veřejně.

OSA také **vyjednává a uzavírá licenční smlouvy** s různými subjekty, které potřebují oprávnění k používání hudby, a to jak v komerčních, tak nekomerčních prostředích. Sbírá informace o používání hudebních děl, monitoruje hudební události a zajišťuje spravedlivé rozdělení vybraných poplatků mezi oprávněné autory a vydavatele na základě statistik a evidence hudebního užívání a to jednou měsíčně jako jeden z mála kolektivních správců v Evropě.

OSA je **součástí mezinárodní sítě kolektivní správy práv** a spolupracuje s dalšími organizacemi, jako je například Mezinárodní společnost pro ochranu autorských práv (CISAC).

Jedním z cílů Ochranného svazu autorského je **ochrana a podpora** tvůrčí činnosti v oblasti hudby a **zajištění spravedlivé odměny** pro autory a vydavatele za jejich práci a přínos k hudebnímu dědictví. Zároveň propojuje uživatele hudby a jejich autory a usnadňuje tak vzájemnou komunikaci.

JAK SE STÁT ZASTUPOVANÝM OSA?

Na webu vyplníte jednoduchý registrační formulář. Na základě vyplněných údajů vám přijde e-mail s návrhem **smlouvy o zastupování**. Jednorázový poplatek za registraci na OSA činí v současné době 605 Kč včetně DPH, po jeho uhrazení získáte přístup do informačního systému INFOSA, který najdete na webu. OSA také zastupuje dědice autorských práv.

REGISTRACE

INFOSA

SLOŽÍM HUDBU, NAPÍŠU TEXT A CO DÁL? JAK MÁM POSTUPOVAT SMĚREM K OSA?

Po registraci zastupování na OSA přijde na řadu tzv. ohláška díla. Vaší nahrávku nebo text zaregistrujete v systému INFOSA, kde také uvidíte užití svých děl a rozúčtování odměn. Můžete tak také ohlídat, zda užití vašich děl bylo řádně nahlášeno pořadateli koncertů prostřednictvím tzv. playlistů.

OSA rozesílá autorské odměny na měsíční bázi, nebudete tedy čekat na roční vyúčtování jako v případě některých zahraničních kolektivních správců.

OSA ZASTUPUJE AUTORY, TEDY SKLADATELE A TEXTAŘE (A JEJICH NAKLADATELE), ZATÍMCO INTERGRAM ZASTUPUJE VÝKONNÉ UMĚLCE A HUDEBNÍ VYDAVATELE. PRO HRANÍ HUDBY PRO VEŘEJNOST JE TŘEBA ZÍSKAT SOUHLAS OD OBOU SKUPIN NOSITELŮ PRÁV. PRO ZJEDNODUŠENÍ VŠAK EXISTUJE JEDNOTNÉ INKASNÍ MÍSTO PRO OBLAST VEŘEJNÝCH PRODUKČÍ. PROVOZOVATELI DISKOTÉK, RESTAURACÍ, OBCHODŮ ATD. STAČÍ UZAVŘÍT JEDINOU SMLOUVU (S OSA) A ZÍSKÁ LICENCI ZA VŠECHNY KOLEKTIVNÍ SPRÁVCE.

AUTORSKÉ PRÁVO V PRAXI

LICENGOVÁNÍ DĚL PŘI ŽIVÝCH PRODUKcích

V současné době se autorská odměna počítá jako **procentuální podíl z celkových tržeb ze vstupného** (po odečtu DPH) na hudební produkci. Sazebníky těchto odměn, které odvádí pořadatel kulturní akce, jsou veřejně dostupné na webových stránkách Ochranného svazu autorského (OSA) a jsou každoročně aktualizovány a schvalovány Ministerstvem kultury ČR.

V případě specifických kulturních nebo společenských událostí platí **jednotné sazby**, které najdete ve stejném sazebníku. Jedná se o živou hudbu v hospodě, restauraci či kavárně s kapacitou do 50 osob a bez vstupného, obřady, sportovní akce, firemní akce nebo třeba pouliční hudební produkce bez vstupného.

Tyto vybrané odměny rozděljuje OSA **autorům hudby a textů**, jejichž díla byla na veřejné hudební produkci zahrána. K tomu potřebuje **playlisty**, které odevzdává pořadatel na základě údajů interpreta. OSA nevybírání za nezastupované autory, pokud tedy na kulturní akci zazní skladby nezastupovaných autorů, autorské odměny pořadatel neodvádí.

LICENGOVÁNÍ DĚL REPRODUKOVANÝCH ZE ZÁZNAMU

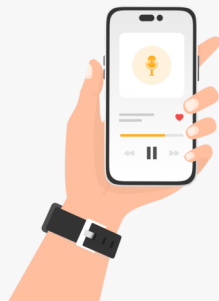
V případě, kdy je hudba **pouštěná** v provozovnách, funguje zde tzv. **jednotné inkasní místo**, kdy OSA vybírá odměny jak **pro autory**, tak i **pro výkonné umělce**. Odměny pro výkonné umělce následně předává INTERGRAM, který je pak rozúčtuje dle platného rozúčtovacího řádu. Jednotné inkasní místo zjednodušuje komunikaci mezi uživateli hudby a kolektivními správci.

DIGITÁLNÍ DISTRIBUCE HUDBY

V posledních letech došlo k revoluci ve způsobu, jak posloucháme a kupujeme hudbu. Digitální prodej hudby se stal **klíčovým prvkem hudebního průmyslu**, přinášejícím mnoho výhod pro hudebníky i posluchače. Tato nová éra digitalizace poskytuje hudebnímu světu řadu možností a zároveň přináší nové výzvy.

Jedním z nejvýznamnějších aspektů digitálního prodeje hudby je **vznik online hudebních platform** a obchodů, které umožňují posluchačům snadno a rychle objevovat, poslouchat a zakoupit hudbu. Digitální hudební služby, jako je Spotify, Apple Music, Amazon Music nebo Deezer, nabízejí neomezený přístup k rozsáhlým knihovnám skladeb a umožňují streamování hudby online. To znamená, že si můžete poslechnout téměř jakoukoliv skladbu, kterou si přejete, za předpokladu, že je dostupná na dané platformě.

Dále digitální prodej hudby umožňuje umělcům a hudebním skupinám **dosáhnout širšího publika**. Nezáleží na tom, zda jste neznámým nezávislým hudebníkem nebo etablovanou hvězdou, na online platformách máte možnost zveřejnit svou hudbu a dostat ji k posluchačům **po celém světě**. To otevírá dveře novým příležitostem a umožňuje objevování nových talentů a žánrů.

Oproti době, kdy pirátské stahování hudby z internetu bez placení bylo masově rozšířené, digitální prodej a streamování poskytuje možnost zisků z distribuce hudby na internetu. Odměna za užití na internetu není vysoká, například za milion zhlédnutí videa na platformě YouTube dostane autor v přepočtu přibližně 1000 Kč. Cesta k zisku je vázána na reklamu a marketingové obchodní modely.

Nicméně, digitální prodej hudby také přináší několik výzev. S nárůstem digitálního obsahu se zvyšuje i konkurence mezi umělci a hudebními skupinami. Je stále důležitější vyčnívat z davu a budovat silný marketingový a propagační plán, aby byla vaše hudba viditelná a dostala se ke správným posluchačům.

Navíc autorská práva a správa hudebních práv se stávají komplexnější v digitálním prostředí. Umělci musí zajistit, aby jejich hudba byla správně licencována a aby obdrželi spravedlivou odměnu za použití jejich děl.

Celkově lze říci, že digitální prodej hudby **změnil hudební průmysl a způsob, jakým vnímáme a kupujeme hudbu**. Poskytuje umělcům a posluchačům široké spektrum možností a otevírá nové dveře kreativity a objevování hudby. S rychlým rozvojem technologie můžeme očekávat, že digitální prodej hudby bude nadále hrát klíčovou roli v hudebním světě a ovlivňovat způsob, jakým se hudba produkuje, poslouchá a sdílí.

JAK FUNGUJÍ DIGITÁLNÍ AGREGÁTOŘI

V digitální éře, kdy se poslouchání hudby probíhá převážně online, mají hudebníci přístup ke globálnímu publiku prostřednictvím **digitálních agregátorů**. Digitální agregátoři jsou platformy, které umožňují umělcům a nezávislým hudebním vydavatelstvím distribuovat a dostat svou hudbu na různé digitální hudební služby jako jsou Spotify, Apple Music, Deezer, YouTube Music a mnoho dalších. Tato nová distribuční metoda otevírá dveře pro umělce a umožňuje jim oslovit široké publikum bez nutnosti podepisovat smlouvu s tradičními hudebními vydavateli.

Princip fungování digitálních agregátorů je relativně jednoduchý. Umělec nebo hudební vydavatelství **nahrávají svou hudbu** na platformu digitálního agregátora, který ji následně **distribuuje** na různé digitální hudební služby. Tímto způsobem je hudba dostupná posluchačům po celém světě prostřednictvím různých streamovacích a stahovacích platform. Umělec má tak možnost zveřejnit a prodávat svou hudbu bez potřeby vlastní distribuční infrastruktury.

Digitální agregátoři přinášejí několik výhod pro umělce a hudební vydavatele. Za prvé, umožňují umělcům nezávislost a kontrolu nad jejich hudbou. Umělec si sám určuje, kdy a jaký obsah zveřejní, a má přístup ke statistikám a informacím o poslechu, což jim pomáhá lépe porozumět svému publiku a cílit své strategie.

Dále digitální agregátoři **zjednodušují proces distribuce hudby**. Namísto toho, aby umělec musel jednotlivě přihlásit a nahrát svou hudbu na každou digitální hudební službu, může jednoduše spolupracovat s digitálním agregátorem, který má již přístup ke všem důležitým platformám. To šetří čas a úsilí, které umělec může věnovat tvorbě hudby a propagaci.

Z hlediska finančních aspektů digitální agregátoři umožňují umělcům získávat **příjmy z prodeje a streamování jejich hudby**. Digitální agregátoři obvykle nabízejí různé modely licencí a provizí, které umožňují umělcům získávat odměnu za svou tvorbu. Poskytují také detailní analýzy a zprávy o přehrávání, což umělcům pomáhá sledovat jejich poslechovost a optimalizovat své strategie.

Je důležité si uvědomit, že výběr správného digitálního agregátora je klíčový. Existuje mnoho různých agregátorů na trhu s různými funkcemi, cenovými politikami a rozsahem distribuce. Při výběru je důležité **zvážit potřeby umělce, cílové publikum a další faktory**, jako je podpora marketingu a propagačních aktivit. Nesmíte také zapomenout na to, že se podmínky agregátorů i streamingových platforem v čase mění. Je vhodné tyto změny hlídat a sledovat, jaké podmínky který distributor a agregátor nabízí.

Zároveň digitální agregátoři zpracovávají tzv. **metadata**, na základě kterých probíhá identifikace nahrávky, která je přehrána na streamovacích platformách. Jedná se o údaje jako autor hudby nebo textu, majitel nahrávky, vydavatelství, ISRC a další kódy. Čím více údajů poskytnete agregátorovi, tím komplexnější metadata a tím pádem jednodušší a přesnější rozdělování odměn za užití nahrávky.

COVERY, REMIXY, UŽITÍ CIZÍHO DÍLA

V kapitolách o INTERGRAMu a OSA jsme si vysvětlili, jak chránit vlastní dílo – skladbu, text, nahrávku. Jak ale řešit situaci, kdy chceme **použít dílo jiného autora**?

Tato problematika je velmi komplexní a složitá, doporučujeme proto konzultaci buď se zástupcem SAI nebo s právníkem, který se zabývá autorským právem. Udělali jsme ale základní zjednodušený výklad této problematiky:

V případě úpravy skladby, textu nebo nahrávky **jsou jak u autorů, tak i u výkonných umělců dotčena práva osobnostní i majetková**. Proto je třeba požádat autory nebo výkonné umělce o **souhlas s užitím daného díla**. Nejjednodušší cestou, pokud autora neznáte osobně, je oslovit jej přes kolektivního správce (OSA) nebo management, který spravuje jeho autorská práva (v případě známých jmen hudebního světa). Autor vám pak svolení k užití díla dát může, ale také nemusí. Případně si může klást podmínky, v kterých třeba zmíní, že chce určitý podíl autorských odměn (někdy i 100%) z následného užití coveru nebo remixu.

O chráněném uměleckém výkonu na nahrávce můžeme mluvit, jen pokud je umělecké dílo provedeno výkonným umělcem (hráčem na hudební nástroj, zpěvákem, příp. dirigentem) a ne například strojově, jak tomu v případě elektronické hudby může často být. Jestliže je umělecké dílo provedeno výkonným umělcem, pak odpadá zkoumání, jaká část uměleckého výkonu byla vlastně užita, neboť na rozdíl od užití autorského díla je při rozmnožování výkonu tento zaznamenaný výkon zachycen i v sebenepatrnější části (nebude se tedy zkoumat, jak je tomu u autorského díla, zda je převzatá část jedinečná, postačí, že došlo k převzetí byť i krátkého záznamu výkonu). O užití tedy v těchto případech můžeme mluvit každopádně, otázkou je, zda jde o jednání oprávněné, postrádáme-li souhlas původního výkonného umělce.

Neměli bychom zapomenout, že autorská práva trvají **70 let od smrti autora**, u výkonných umělců **70 let od vydání zvukového záznamu s jejich výkonem**. Pokud tedy chceme použít záznam již zemřelého autora nebo výkonného umělce, měli bychom dohledat dědice jejich práv a **získat svolení k užití**.

MUZIKANT – PODNIKATEL

Abychom mohli zlegalizovat své příjmy a zároveň spočítat, kolik musíme státu odevzdat na daních, je dobré zorientovat se v **podnikatelské činnosti**. Je to jedna z cest, která umožňuje muzikantovi vykonávat legálně své povolání.

Měli bychom si rozmyslet, zda se vyplatí být osoba samostatně výdělečně činná (dále OSVČ) **s volnou živností nebo bez živnosti**. Dále zde ještě zmíníme princip odpisů z daní, zdanění autorských honorářů a jak se vypořádat s důchodem.

S ŽIVNOSTÍ NEBO BEZ?

Autorské honoráře (neboli příjmy z autorských práv včetně práv příbuzných právu autorskému) a **umělecká činnost** spadají podle živnostenského zákona do kategorie činností, pro něž živnostenské oprávnění nepotřebujeme, avšak: za zdroj příjmů se považují osobně vykonávané činnosti na území České republiky nebo zde zhodnocované, veřejně vystupujícího umělce, sportovce, artisty a spoluúčinkujících osob, bez ohledu na to, komu tyto příjmy plynou a z jakého právního vztahu. Takže přesto musíme vyřešit, jak zdanit takové příjmy.

V živnostenském zákoně se doslova tvrdí: „**Živnost není využívání výsledků duševní tvůrčí činnosti, chráněných zvláštními zákony, jejich původci nebo autory.**“

Proč je někdy lepší mít živnost? Například proto, že v roce 2021 jsou **výhodnější daňové paušální výdaje** pro OSVČ **s živností** (paušální výdaje 60 %) než pro OSVČ **bez živnosti** (paušální výdaje 40 %). To je důvod, proč je leckdy vhodnější živnost mít (např. samostatná příloha č. 4 k nařízení vlády č. 278/2008 Sb., Obsahové náplně živností volných podle jednotlivých činností, č. 73 – provozování kulturních, kulturně-vzdělávacích a zábavních zařízení, pořádání kulturních produkcí, zábav, výstav, veletrhů, přehlídek, prodejních a obdobných akcí).

Autorské honoráře se daní jako **příjmy z podnikání** a z jiné samostatné výdělečné činnosti podle §7/2a, tj. *příjem z užití nebo poskytnutí ... autorských práv včetně práv příbuzných právu autorskému, ...*. Zde se paušálním výdajům ve výši 40% nevyhnete.

Živnost si zaregistrujeme na kterémkoliv **živnostenském úřadu**. Vyplníme jednotný registrační formulář, zaplatíme správní poplatek 1 000 Kč. Pokud registrujeme **volnou živnost**, tak při této registraci si můžeme nechat zapsat do živnostenského oprávnění **libovolný počet živností** spadajících do výše zmíněné přílohy č. 4. Následně musíme své podnikání **ohlásit na finančním úřadu**, na **správě sociálního zabezpečení** a své **zdravotní pojišťovně**.

DANĚ

Při každém podnikání je třeba vést **daňovou evidenci**. Ta je potřebná k zjištění výpočtu základu daně z příjmu. Do daňové evidence zapisujeme veškeré **příjmy** a **výdaje** z podnikání, evidujeme také majetek a závazky. Ke všemu musíme mít **doklady** (faktury, účty...), které archivujeme. Je dobré doklady kvůli pozdějšímu dohledání číslovat. Veškeré zmíněné položky se zapisují do evidence od 1. 1. do 31. 12. daného roku. O daňové evidenci se zmiňuje §7b zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.

Poznámka pod čarou: Je třeba také sledovat celkový obrat za posledních po sobě jdoucích 12 měsíců, který by vás při překročení 1.000.000 Kč mohl vrhnout do tenat DPH.

JAK VYPOČÍTAT DANĚ?

V zákoně se praví: „**Základem daně je částka, o kterou příjmy plynoucí poplatníkovi ve zdaňovacím období, přesahují výdaje prokazatelně vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení. Pro účely daně z příjmů fyzických osob se považuje kalendářní rok.**“

Spočítáme si tedy **příjmy, od kterých odečteme výdaje**. Výsledek je číslo, ze kterého odvedeme 15 % daň (aktuálně se uvažuje o zvednutí daně na 21 %). To je jedna možnost. Druhá možnost nám nabízí odečíst od veškerých příjmů částku, která představuje státem paušálně vypočtené výdaje na provozování podnikání. **Paušální výdaje pro živnostníky (kromě řemeslníků) činí v současné době 60 %**. Pokud tedy zjistíme, že odečitatelná položka je méně než 60 % příjmu, je lepší využít paušální výdaje. **Pro OSVČ bez živnosti jsou paušální výdaje v roce 2021 40 %**.

Samostatnou kapitolou pak je využití ustanovení §2a *Zákona o daních z příjmů*, tzv. **paušálního režimu**. Platba (na rok 2021 ve výši 5.469,- Kč) pak obsahuje zdravotní pojištění, sociální zabezpečení i symbolickou daň z příjmů. Není v ní zahrnuto **nemocenské pojištění** – to je třeba řešit samostatně. Jistě cítíte, že pokud si z daní neodečítáte děti a patříte do paušálních výdajů 40%, je toto řešení velmi zajímavé. **Jen pozor:** zaregistrovat se k paušální dani můžete jen **do 11. ledna příslušného roku**, doporučujeme řešit na konci roku.

Zpět ale k daňové evidenci. Odečítáme si veškeré **náklady nutné k provozování podnikatelské činnosti** – v našem případě například struny, paličky, blány, nástroje, ale třeba také část výdajů na telefon (pokud nemáme na soukromé hovory jiný), auto. Vlastně vše, co dokážeme před finančním úřadem obhájit, že jsme použili k podnikání.

Věci, které při nákupu překročily částku 40 000 Kč a jejichž provozně-technická funkce je delší než rok, zahrneme do daňových výdajů za pomoci tzv. **dlouhodobých odpisů**, kdy se cena daného předmětu rozloží do několika zdaňovacích období. Odpisových skupin je šest – např. počítač spadá do jiné odpisové skupiny než auto. Jsou vyjmenované v příloze 1 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu.

TŘÍDĚNÍ HNOTNÉHO MAJETKU DO ODPISOVÝCH SKUPIN

Podle toho, do které zdaňovací skupiny majetek patří, po tolik zdaňovacích období ho odepisujeme. Výše zmíněné příklady jsou tedy řešené takto: **Auto odepisujeme po dobu pěti let, počítač po dobu tří let**. Na počátku odepisování se také musíme rozhodnout, zda využijeme **zrychlených** nebo **rovnoměrných** odpisů. Tyto způsoby se liší ve výši koeficientu, který určuje výši a dobu odpisů. Tabulky týkající se zmíněných koeficientů se nacházejí v paragrafech 31 a 32 zákona o daních z příjmů. Nemůžeme v průběhu odepisování přejít z rovnoměrného odepisování na zrychlené nebo naopak.

Odepisování dlouhodobého majetku se dá **pozastavit**, třeba kvůli nízkému zisku, daňové optimalizaci atp. Poté s ním opět začneme, jako bychom nepřestali odepisovat. Pokud využíváme paušální výdaje, tak nepřipadá pozastavení odepisování v úvahu, protože je předpoklad, že jsou v nich odpisy již obsažené.

DAŇOVÉ PŘIZNÁNÍ

Daňové přiznání v listinné podobě podáváme **do 1. dubna** následujícího roku, do stejného termínu musíme buď na pokladně finančního úřadu nebo bankovním převodem či daňovou složenkou na poště **zaplatit daň z příjmu**. Při podání elektronicky se lhůta **prodlužuje o jeden měsíc**. Ve výjimečných případech a v případě, že nám daňové přiznání dělá **daňový poradce**, je možné podat daňové přiznání **do 30. června**.

SOCIÁLNÍ POJIŠTĚNÍ

Sociální pojištění jsou poplatky, které jdou ve své většině na **důchodové zabezpečení**, menší část jde na takzvanou **politiku nezaměstnanosti**. Velikost záloh na sociální pojištění a jejich výše se řídí zejména tím, jestli máme samostatnou výdělečnou činnost jako:

- hlavní činnost
- vedlejší činnost s vyššími zisky
- vedlejší činnost s nízkými zisky.

Pokud máme podnikání jako **hlavní činnost**, pak musíme měsíčně platit zálohy, které vyšly v posledním **Přehledu o příjmech a výdajích** pro Českou správu sociálního zabezpečení (ČSSZ). Nesmíme platit méně, než je státem stanovené minimum. Minimální zálohu platíme, pokud nám v přehledu vyšla nižší záloha nebo když s podnikáním začínáme. Od ledna 2021 činí **minimální záloha** na sociální pojištění 2.588,- Kč. Zálohy jsou splatné vždy do posledního dne běžného měsíce.

Pro rok 2021 je rozhodná částka pro **vedlejší činnost** 85.058,- Kč. Pokud nepřekročí náš hospodářský výsledek tuto částku a máme podnikatelskou činnost jako vedlejší, tak jsme nemuseli platit zálohy sociálního pojištění a přeplatek nám na základě Přehledu za rok 2021 Okresní správy sociálního zabezpečení (OSSZ) vrátí. Ovšem pouze v případě, pokud se sami ve formuláři **dobrovolně nepřihlásíme k placení záloh** (může to být výhodné k pozdějšímu výpočtu důchodu).

Podmínky pro uznání podnikání jako vedlejší činnosti:

- Přiznání starobního důchodu.
- V minulém roce jsme měli zaměstnání zakládající účast na nemocenském pojištění zaměstnanců.
- Máme nárok na invalidní důchod.
- Máme nárok na rodičovský příspěvek, mateřskou nebo nemocenskou kvůli těhotenství a porodu z nemocenského pojištění zaměstnanců.
- Pečujeme o dítě pod 10 let, závislé na péči jiné osoby ve stupni I-IV, pokud je osobou blízkou nebo žije s námi ve společné domácnosti.
- Máme nárok na příspěvek při péči o blízkou nebo jinou osobu.
- Vykonáváme vojenskou či civilní službu v ozbrojených silách ČR, pokud nejsme voják z povolání.
- Jsme nezaopatřené dítě (jsme jím do 26 let, pokud se soustavně připravujeme na budoucí povolání = studenti).

ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ

Každá OSVČ odvádí své **zdravotní pojišťovně** jednou za měsíc **zálohy**. Měsíční zálohy vyplynou z **Přehledu příjmů a výdajů pro zdravotní pojišťovnu** za předchozí období. Do dubna 2021 tedy musela každá OSVČ své pojišťovně odevzdat Přehled příjmů a výdajů za rok 2020. Minimální zdravotní pojištění činí zákonem 13,5 % z jedné poloviny průměrné mzdy stanovené nařízením vlády. Pro rok 2021 je minimální měsíční záloha při **hlavní činnosti** 2.393,- Kč (**minimální vyměřovací základ** 17.721,- Kč).

Minimální zálohy platí:

- OSVČ s příjmem nižším, než je vyměřovací základ
- OSVČ ve ztrátě
- nebo OSVČ, která v daném roce s podnikáním začala.

Zálohy na zdravotní pojištění jsou splatné vždy **8. den** následujícího měsíce. To znamená, že za leden se zálohy platí do 8. února atd. Minimální záloha se na přelomu roku zvyšuje u zdravotního pojištění již **od ledna**, na rozdíl od sociálního zabezpečení, kde zvýšení záloh vyplyne až z Přehledu. Pokud zálohy nebudete odvádět, hrozí vám **sankce** v podobě penále a pokut.

DŮCHOD

Práci a podnikání časem u většiny lidí nahradí důchodový věk a s ním spojené finance. **Starobní důchod** je v současné době často diskutované téma. Nynější důchodový systém vychází ještě z devatenáctého století, kdy se lidé dožívali nižšího věku, pracovat začínali dříve a celá socio-ekonomická situace byla rozdílná od té dnešní, proto se tolik mluví a píše o důchodové reformě. Pojďme se ale podívat na důchod ze současného praktického hlediska.

Kdo má nárok na důchod?

Na důchod mají nárok lidé, kteří splnili dvě základní **podmínky**:

- mají potřebnou dobu pojištění
- dosáhli důchodového věku.

Potřebná doba pojištění

Potřebná doba pojištění je doba, po kterou jsme zaměstnaní a spadáme do systému důchodového pojištění. Doba pojištění **nutná k získání** starobního důchodu je v současné době **35 let**.

Co spadá do doby pojištění?

- doba zaměstnání včetně dovolených
- mateřské dovolené
- vojenská prezenční služba
- úspěšné absolvování učiliště, střední školy, vysoké školy (od 1. září 1. ročníku až k datu závěrečného vysvědčení včetně prázdnin)
- doba, kdy jsme byli nemocní.

Co naopak nespadá do doby pojištění?

- dny mezi úspěšným ukončením studia a nástupem do zaměstnání,
- dny mezi ukončením prezenční vojenské služby a nástupem do zaměstnání,
- dny, kdy jsme nebyli zaměstnaní.

Do důchodu se počítají také takzvané **náhradní doby** – období, kdy jsme nebyli zaměstnaní, ale která se přičítají určitou částí.

Náhradní doba v 80% se započítává chvíli kdy jste absolvovali:

- Studium zakončené (úspěšně i neúspěšně) do 31. 12. 2009 po věku 18 let, ale nejdéle po dobu 6 let.
- Doba, kdy jsme byli evidovaní na úřadu práce jako uchazeči o zaměstnání,
- jestliže nám byla přiznána podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci, a v rozsahu tří let také doba, kdy nám tyto dávky nenáležely.
- Doba, kdy jsme byli jako osoba se zdravotním postižením zařazeni v teoretické a praktické přípravě pro zaměstnání nebo jinou výdělečnou činnost.
- Doba, kdy jsme vykonávali civilní službu.
- Doba, kdy jsme pobírali plný invalidní důchod nebo invalidní důchod s třetím stupněm invalidity.

Ve 100% se započítává:

- Doba po ukončení povinné školní docházky, ve které jsme řádně studovali, ovšem pouze do 31. 12. 1995.
- Doba výkonu základní vojenské služby.
- Doba, po kterou jsme pečovali o bezmocnou osobu.
- Doba, po kterou jsme pečovali o dítě do 4 let jeho věku.
- Doba, po kterou jsme pečovali o dítě v jeho věku od 4 let po stanovenou dobu. (Tato doba postupně klesá na 80 % zápočtu.)
- Od 1. ledna 2010 se studium do náhradní doby nepočítá, počítá se tedy doba, kdy jsme byli zaměstnaní nebo výše uvedené příklady.

Jak se dozvíme, zda máme potřebnou dobu pojištění?

Jednou za rok máme nárok na to, aby nám **ČSSZ** (Česká správa sociálního zabezpečení) poslala **informativní osobní list důchodového pojištění**. Lze žádat elektronicky.

Pokud zjistíme, že nám doba pojištění chybí, a víme, že jsme jí získali, musíme se obrátit na svého **bývalého zaměstnavatele**, ten v tomto případě pravděpodobně nesplnil své zákonné povinnosti. Pokud zaměstnavatel již neexistuje, obrátíme se na **OSSZ** (Odbor správy sociálního zabezpečení), kde je nebo byla vedena **evidence mezd**. Pokud nastanou komplikace, na tomto úřadě by Vám měli poradit, jak je vyřešit.

Chybějící dobu studia, vojenské služby atp. doložíme buď vysvědčením, vojenskou knížkou, potvrzením obecního úřadu, případně čestným prohlášením svým a dvou svědků.

Když nám chybí doba pojištění na nárok na důchod, máme ale zahrnuty všechny doby studia, zaměstnání a náhradních dob, pak si můžeme **nárok na důchod doplatit** třeba **dobrovolným důchodovým pojištěním**.

Rada SAI: Chybí-li vám roky do vypočítání důchodu (tak jak je popsáno výše), zkuste vyhledat **spoluhráče**, který s vámi působil v souboru v době, která vám chybí doložit úřadu. Oslovený spoluhrač podepíše **čestné prohlášení**, kterým potvrdí, že jste skutečně v dané době pracovali.

Důchodový věk

Druhým ukazatelem nároku na důchod je **věk**. Lidé narození v roce 1953 a dříve mají nárok na odchod do důchodu v 63 letech. Lidé, kteří se narodili mezi lety 1954 a 1964, mají dobu odchodu do důchodu postupně prodlouženou až na 65 let. Pokud jste se narodili v roce 1965 a později, budete odcházet do důchodu v 65 letech. Záleží ale také na době pojištění – pokud je doba pojištění kratší, odchod do důchodu se tím odsouvá. Tento model platí pro **bezdětné ženy, ženy s jedním dítětem a muže**.

Pro **ženy** se dvěma nebo více dětmi platí následující: Pokud máte dostatečnou dobu pojištění a narodila jste se do roku 1956 včetně, jdete do důchodu podle starších pravidel, ta jsou vyvěšena na webu ČSSZ. Pokud jste se narodila v roce 1957 nebo později, odchod do starobního důchodu se podle počtu dětí odsouvá na 58 až 64 let. I v tomto případě rozhoduje o odchodu do důchodu doba pojištění.

Na odchod do **předčasného důchodu** je nárok o 3 roky dříve než před řádným důchodem, avšak bude nám státem vyplácen trvale snížený důchod.

ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ

Řada lidí, muzikanty a umělce nevyjímaje, často nemyslí na vzdálenější budoucnost, což představuje jisté riziko právě při odchodu do důchodového věku. V současné době je **základní výměra** starobního důchodu stanovena na 3.550,- Kč, výše procentní výměry činí nejméně 770,- Kč měsíčně. Svůj důchod si můžete vypočítat na různých internetových kalkulačkách. Každopádně výše důchodů se pravděpodobně do budoucna **zvyšovat nebude**, proto je dobré co nejdéle spořit na důchod, využívat různé spořicí finanční produkty. Možností na trhu je mnoho – od důchodového připojištění až po spoření, které vám navyšuje uspořené peníze díky investicím. Tyto částky jsou odepisovatelné z daní. Například v Německu je spoření na důchod standardem, často tam už rodiče spoří svým dětem na důchod.

Další způsob, jak si ušetřit peníze, je investice do uměleckých děl, nemovitostí nebo třeba cenných kovů. Zmiňuji zde tuto variantu zejména z důvodu, že v minulosti již některé fondy zkrachovaly nebo byly vytunelovány.

Je na každém, kterou variantu zvolí, rozhodně bychom však chtěli doporučit myslet na finanční stránku důchodového věku.

ADRESÁŘ

SVAZ AUTORŮ A INTERPRETŮ - SAI - WWW.SAI.CZ

HRAJU ČESKY - WWW.HRAJUCESKY.CZ

FONDY EHP A NORSKA - WWW.EEAGRANTS.CZ

NADACE ŽIVOT UMĚLCE - WWW.NADACE-ZIVOT-UMELCE.CZ

INTERGRAM - WWW.INTERGRAM.CZ

OSA - WWW.OSA.CZ

KYTAROVÁ ARÉNA - WWW.KYTAROVAARENA.CZ

ŠANCE MUZIKUS - WWW.SANCE.MUZIKUS.CZ

PLATFORMA ČESKÝCH NEZÁVISLÝCH VÝROBCŮ ZVUKOVÝCH ZÁZNAMŮ - WWW.NEZAVISLI-VYDAVATELE.CZ

ČESKÁ NÁRODNÍ SKUPINA MEZINÁRODNÍ FEDERACE HUDEBNÍHO PRŮMYSLU, Z. S. (ČNS IFPI) - WWW.IFPI.CZ

MUSIC MANAGERS FORUM CZECH REPUBLIC - WWW.MMF-CR.CZ

ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ - WWW.GSSZ.CZ

FINANČNÍ SPRÁVA - WWW.FINANCNISPRAVA.CZ

MINISTERSTVO KULTURY ČESKÉ REPUBLIKY - WWW.MKCR.CZ

DRUHÁ PŘÍRUČKA VYDANÁ SVAZEM AUTORŮ A INTERPRETŮ (SAI) - MUZIKANTŮV PRŮVODCE PRAXÍ - PŘINÁŠÍ VHLED DO AKTUÁLNÍCH TÉMAT HUDEBNÍHO SEKTORU Z PRAKTICKÉHO POHLEDU. VYSVĚTLUJE, JAK FUNGUJÍ KOLEKTIVNÍ SPRÁVCI, CO JSOU DIGITÁLNÍ AGREGÁTORY NEBO JAK SE ORIENTOVAT V PODNIKATELSKÉ PROBLEMATICE A NEOPOMÍJÍ ANI VHLED DO ELEKTRONICKÉ TVORBY. PŘINÁŠÍ UCELENĚ UŽITEČNÉ ODKAZY NA WEBOVÉ STRÁNKY ORGANIZACÍ A INSTITUCÍ, SE KTERÝMI SE KAŽDÝ HUDEBNÍK DŘÍVE NEBO POZDĚJI SETKÁ. VĚŘÍME, ŽE TATO PUBLIKACE POMŮŽE VŠEM UMĚLCŮM K ZÁKLADNÍ ORIENTACI V MNOHDY SLOŽITÝCH TĚMATECH NEJEN HUDEBNÍHO SEKTORU.

SAI.CZ

PUBLIKACE SAI

TATO PUBLIKACE VZNIKLA V RÁMCI PROJEKTU „MAPOVÁNÍ POTŘEB A POSÍLENÍ PROFESNÍCH DOVEDNOSTÍ DÝDŽEJŮ A HUDEBNÍCH TVŮRČŮ V OBLASTI REMIXU“ (Č. KU-CB1-014) S FINANČNÍ PODPOROU FONDŮ EHP A NORSKA 2014-2021.

Iceland
Liechtenstein Norway
Norway grants grants

Sai
Svaz autorů
a interpretů